

Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne

Michalina Płotka, Marta Dopierąta

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) zwana dalej „prawo oświatc

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1201 ze zm.) zwana dalej „ustawą egzekucyjną”.

- Zgodnie z art. 31 ust. 4 prawa oświatowego **dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.**
- Zgodnie z art. 42 prawa oświatowego niespełnienie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Podstawa prawna

- **Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat.**
- W przypadku dzieci posiadających **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**, wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 7 lat, **nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.** Obowiązek szkolny tych dzieci może być odroczony do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.
- Przez niespełnienie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w przedszkolu (oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej). Środkiem przymuszającym do wyegzekwowania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego jest grzywna.

Okres przedszkolny to czas **od 3 do 7 lat**. Jest to czas poprzedzający naukę w szkole, gdzie w rozwoju dziecka zachodzi wiele zmian. Nazwa okres przedszkolny wynika z tego, że około 50% dzieci zaczyna w tym czasie uczęszczać do przedszkola, a zatem staje się przedmiotem oddziaływań systemu oświatowego.

W obrębie okresu przedszkolnego możemy wyróżnić trzy fazy:

- 1. Faza pierwsza (wczesna) obejmuje wiek od 3 do 4 lat**
    - W tej fazie dzieci są jeszcze na ogół mało samodzielne (nie radzą sobie same w różnych sytuacjach życiowych i wymagają pomocy dorosłych, np. przy ubieraniu się).
    - Zasób doświadczeń tych dzieci jest jeszcze niewielki, a słownik obejmuje około 1000 wyrazów. W tym okresie dzieci lepiej rozumieją polecenia kierowane bezpośrednio do nich niż te podawane do całej grupy.
-

2. Faza druga (średnia) obejmuje wiek od 4 do 4,5 roku

- Zabawy w tym wieku są dość proste i krótkie (dziecko nie potrafi kontrolować uwagi przez dłuższy czas i szybko zmienia przedmiot swoich zainteresowań).
- Dzieci w tym wieku charakteryzuje duża chwiejność uczuciowa i wrażliwość, są one dość samodzielne i zaradne, nawiązują także przyjazne kontakty z rówieśnikami (ze względu na impulsywność dzieci w tym wieku, nie brak konfliktów) i lubią ich towarzystwo.
- Około piątego roku życia dziecko wkracza w „wiek pytań” – odkrywa świat, zadaje rodzicom mnóstwo (często kłopotliwych) pytań, jest ruchliwe, dociekliwe, a jego doświadczenia są coraz szersze.

---

3. Faza trzecia (późna) obejmuje wiek od 5,5 do 7 lat

- Dzieci w tym wieku przejawiają żywe zainteresowanie światem przyrody oraz niektórymi zjawiskami społecznymi, zmienia się sposób przyswajania wiedzy.
  - Dziecko jest już zdolne na dłużej skoncentrować na czymś uwagę. Samodzielność dziecka i wyższy stopień jego usamodzielnienia sprzyja powierzaniu mu przez dorosłych odpowiedzialnych zadań (np.. Obowiązków). Bogatsze staje się życie uczuciowe dziecka.
-

Należy pamiętać, że to rodzic dokonuje
wyboru miejsca ROPP, kierując się
**zdrowiem, rozwojem dziecka i sytuacją
rodziny!**

Dla kogo wybór zerówki w szkole wydaje się być najkorzystniejszy?

- dla dzieci, które od trzeciego roku życia chodzą do przedszkola,
- dla dzieci, które już realizowały ROPP w przedszkolu,
- dla dzieci, które mają dużą potrzebę ruchu, są dynamiczne, aktywne,
- dla dzieci, które trudniej adaptują się do nowej grupy, a zmiana środowiska może być dla nich stresująca,

Dla kogo wybór zerówki w szkole wydaje się być najkorzystniejszy?

- dla dzieci, które wcześniej nie chodziły do przedszkola, a w zerówce mają spędzać 3-4 godziny dziennie,
- zerówka szkolna może być realizowana jako indywidualne nauczanie, co jest istotne przy dzieciach przewlekle chorych/opuszczających zajęcia.

Niezależnie od wyboru miejsca, w którym dziecko będzie realizować roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, należy z nim pracować, by lepiej przygotować je do szkoły:

W zakresie motoryki dużej:

- Dziecko powinno się jak najwięcej ruszać: skakać, biegać, jeździć na rowerze.
- Należy zachęcać dziecko do aktywności na placu zabaw.

W zakresie motoryki małej:

- Zachęcać dziecko do rysowania, malowania, lepienia, kolorowania.
  - Dobrze, gdy dziecko poćwiczy wycinanie nożyczkami.
-

W zakresie samodzielności w działaniu:

- Dziecko należy zachęcać do samodzielnego ubierania się i rozbierania się i wykonywania innych czynności samoobsługowych.
- Ćwiczyć wiązanie butów.
- Wyznaczyć systematyczny obowiązek do wykonania w domu.
- Dziecko powinno samodzielnie pakować plecak – rodzic nadzoruje i podaje odpowiednie rzeczy.

W zakresie rozwoju społecznego i emocjonalnego:

- Warto grać w gry planszowe lub w karty – dziecko uczy się postępować zgodnie z regułami, przegrywać i okazywać związane z tym emocje.
  - Należy ćwiczyć rozstawanie się z dzieckiem poza domem.
  - Dawać dziecku szansę na swobodne zabawy z rówieśnikami, a nie tylko zabawy z dorosłymi lub organizowane przez rodziców.
-

W zakresie słuchania i mówienia:

- Należy regularnie czytać bajki i opowiadania – rozmawiać z dzieckiem na temat przeczytanych treści.
- Pytać o zdanie, opinię, np. na temat przeczytanego opowiadania, czy bajki.
- Cierpliwie odpowiadać na zadawane pytania.
- Warto wprowadzić gry słowne (rymy, zagadki),

Swobodna zabawa:

- Proponować dziecku zabawy indywidualne o charakterze edukacyjnym.
- Zachęcać do oglądania książeczek.

W zakresie nauki czytania i pisania:

- Głoskowanie, dzielenie wyrazów na sylaby, wypełnianie kart pracy, itp.
  - *Pracujemy tylko pod kierunkiem nauczyciela!*
-

Idąc do szkoły - ważne jest, aby oswoić dziecko ze zmianą:

- **zabierzmy dziecko do szkoły**, np. dni otwarte;
- opowiedzmy o swoich doświadczeniach, miłej Pani wychowawczynie, przyjaciółkach;
- dziecko zmianę może odbierać jako „utrata” dotychczasowych kolegów - pokażmy, że np. ciocia Maja to koleżanka jeszcze ze szkoły;
- nie mówmy też, że edukacja szkolna oznacza koniec zabawy i wolnego czasu, co nie tylko wywołuje lęk, ale jest też nieprawdą;
- nie zapomnijmy również wspomnieć o **wycieczkach, zielonej szkole oraz klasowych imprezach** – Mikołajkach, Dniu Chłopaka czy balu przebierańców;
- **wspólne zakupy wyprawki szkolnej** i przygotowania;
- wspólnie wybierzmy niezbędne do szkoły: tornister, buty sportowe, worek na kapcie, zeszyty i piórnik - niech będą ładne i kolorowe – wtedy dziecko będzie z radością czekało, aż będzie mogło ich użyć;
- wspólnie z dzieckiem przygotujmy również **kącik do nauki**.

W szkole niezbędne jest:

- poczucie obowiązku,
- motywacja czyli gotowość do podejmowania zadań,
- wytrwałość w pracy,
- celowa działalność,
- chęć doprowadzenia zadań do końca.

Nauka samodzielności jako ważny element przygotowania dziecka do szkoły!

- pozwólmy samemu wybrać dziecku ubrania i je na siebie założyć - po zabawie na dworze lub u znajomych, zachęćmy, aby samo zadbało o to, żeby znaleźć i zabrać swoje rzeczy;
- dziecko powinno znać na pamięć swój adres i numery telefonów do rodziców. Przećwiczmy też trasę do i ze szkoły – mimo że do 7 roku życia nie wolno nam puszczać dziecka samego, nigdy nie wiadomo, kiedy przyda mu się ta umiejętność. Poza tym, będzie się czuło pewniej, przebywając w znajomej okolicy.

Dojrzałość emocjonalna

Dojrzałość emocjonalna to równowaga procesów pobudzania i hamowania , umiejętność regulowania nastroju i wyrażania uczuć.

- ważne jest **rozwijanie poczucia obowiązku i odpowiedzialności**. To ono będzie w przyszłości owocowało dobrym przygotowaniem do nauki i systematycznością,
- dziecko dojrzałe do szkoły ma coraz większą motywację do działania – zdobywania nowych umiejętności i wiedzy, podejmuje próby pokonywania przeciwności i nie zniechęca się tak łatwo jak dotychczas;
- u dziecka, które jest dojrzałe do rozpoczęcia nauki w szkole, możemy obserwować **zwiększenie ilości zachowań, które są nakierowane na innych ludzi**. Dotychczasowy egocentryzm w działaniu ustępuje powoli miejsca zachowaniom prospołecznym.

O tym, że dziecko jest dojrzałe emocjonalnie, możemy mówić wtedy, gdy:

- odczuwa ono więź ze swoją klasą, z wychowawcą,
  - prawidłowo reaguje na pozytywne lub negatywne uwagi kierowane ze strony wychowawcy odnośnie do swojego zachowania czy postępów w nauce,
  - dojrzałość emocjonalna dziecka wyraża się także w **umiejętności współdziałania z kolegami** zarówno w nauce jak i zabawie, w przeżywaniu radości z osiągnięć całej klasy,
  - przyjmowaniu odpowiedzialności za powierzone mu zadania, okazywaniu uczuć wdzięczności, przyjaźni, życzliwości.
-

Literatura:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej: *Poradnik dla rodziców. Wychowanie przedszkolne i edukacja szkolna dziecka sześciolatniego i siedmioletniego.*
  - Alicja Strzelecka – Lemiech: *Rozwój emocjonalny dziecka,* w: *Doradca Nauczyciela Przedszkola,* listopad 2013
  - GWP: *Rozwój psychiczny dziecka od 0 do 10 lat*
  - Hurlock E. (1985). *Rozwój dziecka.* Warszawa: PWN
-